

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE YUNANİSTAN
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR VARLIĞININ
YASADIŞI İTHALİ VE İHRACININ, TRANSİTİNİN VE MÜLKİYET
TRANSFERİNİN YASAKLANMASI VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
PROTOKOL**

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Eğitim ve Din İşleri, Kültür ve Spor Bakanlığı tarafından temsil edilen Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaklardır);

İkili işbirliği yoluyla kültür varlıklarının korunmasının, insanlığın kültürel mirasının korunması yönünde etkili bir araç olduğunu dikkate alarak;

Kültür varlıklarının çalınması, kaçak kazı yoluyla elde edilmesi, yasadışı yollardan ithali, ihracı, transiti ve mülkiyetinin transferi kültürel miras üzerinde ciddi tehditler oluşturduğu için;

Taraflar aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Madde 1

1. Taraflar, topraklarından yasadışı yollardan çıkarılmış kültür varlıklarının yasadışı ithali, ihracı, transiti ve mülkiyet transferinin önlenmesi ve yasaklanması ve bu kültür varlığının menşe ülkesine geri verilmesi ve iadesi amacıyla, iki ülke arasında işbirliğini geliştirmek hususunda mutabıktırlar. İşbu Protokolün amaçları doğrultusunda, Türk kültür varlığı Türk mevzuatına göre, Yunan kültür varlığı Yunan mevzuatına göre tanımlanacaktır.

2. Taraflar, kültür varlıklarının yasadışı ticaretiyle mücadelede işbirliği yapma hususunda mutabıktırlar. Daha somut olarak:

a) kültür varlıklarının çalınması, kaçak kazı yoluyla temini, yasadışı ithali, ihracı, transiti ve mülkiyet transferine ilişkin olarak, iki ülkenin kanunlarına ve 1970 tarihli UNESCO "Kültür Varlıklarının Yasadışı İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşmesi"ne uygun önleyici ve düzeltici önlemleri benimsemek;

b) topraklarından yasadışı yollarla çıkarılan kültürel nesnelerin yerinin tespiti ve bulunup geri getirilmesi hususlarında, geri getirme keyfiyeti nesnenin bulunduğu ülkenin mevzuatıyla ters düşmediği ölçüde, birbirlerine yardımcı olmak hususlarında mutabıktırlar.

Madde 2

Taraflar, polis veya gümrük yetkilileri gibi ulusal makamlara ilişkin, kendi münhasır yetkileri içinde kalan konularda birbirlerine kolaylık sağlayacaklardır.

Madde 3

1. Taraflar işbu Protokolün hükümleri doğrultusunda, zaman içinde bilgi alışverişinde bulunacaklardır. Bu bilgi aşağıdakileri kapsayacaktır:
 - a. Kültür varlıklarının korunmasına, özellikle de kültür varlıklarının çalınmasının veya kaçak kazı yoluyla elde edilmesinin ve kaçak kazı yoluyla temin edilen nesnelerin dolaşımının ve kültür varlıklarının yasadışı ithali, ihracı, transiti ve mülkiyet transferinin önlenmesine ve kültür varlıklarının menşe ülkesine iadesi veya geri verilmesine ilişkin mevzuatın yanısıra, Tarafların izledikleri ilgili politikalar ve uyguladıkları önlemler;
 - b. İhraç yasakları ve ihraç sertifikaları hakkında bilgi;
 - c. Kültür varlıklarının korunmasıyla görevlendirilmiş kurum veya kuruluşlar hakkında bilgi;
 - d. Diğer Tarafın ilgi alanında bulunan kültür varlıklarının ele geçirilmesi hakkında bilgi;
 - e. İşbu Protokolün hükümleri doğrultusunda, her iki Tarafça gerekli görülen başka herhangi bilgi.
2. Yukarıda anılan bilgilerin tümü zaman içinde güncellenecektir.
3. İşbu Protokol doğrultusunda elde edilen bilgiler gizli tutulacak ve Taraflarca, yalnızca işbu Protokolün uygulanmasına ilişkin amaçlarla kullanılacaktır.

Madde 4

Taraflar, kültür varlıklarının yasadışı ticaretiyle mücadele alanında personel değişimi ve eğitimini güçlendireceklerdir.

Madde 5

1. Taraflar, yasadışı ticaretin kültür varlıklarını karşı karşıya bıraktığı tehditler hakkında kamuoyunda, koleksiyoncularda, sanat eserleri satıcılarında, müzelerde ve diğer kültür kuruluşlarında farkındalığı daha da geliştirmek için işbirliğini güçlendireceklerdir.
2. Taraflar, içlerinden birine ait kültür varlıklarının uluslararası kültür varlıkları piyasasında yasadışı olarak ortaya çıkması durumunda birbirlerini haberdar edecekler ve ilgili soruşturmaları yürütürken, iki ülkenin kayıp kültür varlıklarının değerlendirilmesi, tescili, geri getirilmesi ve iadesi hususlarında bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

NIHAİ HÜKÜMLER

Madde 6

Taraflar, işbu Protokolün uygulanmasından doğabilecek görüş ayrılıklarını çözmek amacıyla, düzenli olarak çalışacak bir danışma mekanizması kuracaklardır.

Madde 7

İşbu Protokol, yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürlerin tamamlandığına dair Tarafların birbirlerini diplomatik yollardan haberdar edeceği son yazılı bildirim yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir. Protokol bir yıl süreyle yürürlükte kalacak ve Taraflardan biri diğer Tarafa feshetme isteğini altı (6) ay önceden yazılı olarak bildirmediği, süresi otomatik olarak her defa bir yıllık süreyle uzayacaktır.

Madde 8

İşbu Protokol, tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Protokolün 7. Maddesi'nde belirtilen yasal prosedüre uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

Madde 9

İşbu Protokolün hiçbir hükmü, Tarafların, taraf oldukları diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

İşbu Protokol İstanbul'da 4 Mart 2013 tarihinde, her biri eşit düzeyde geçerli, Türkçe, Yunanca ve İngilizce ikişer nüsha halinde düzenlenmiştir. Yorum farkı olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

YUNANİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

AHMET DAVUTOĞLU

KONSTANTINOS TZAVARAS

DIŞİŞLERİ BAKANI

EĞİTİM VE DİN İŞLERİ, KÜLTÜR VE
SPOR BAKAN VEKİLİ

**ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ
ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ, ΕΞΑΓΩΓΗΣ, ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ**

Η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Τουρκίας, εκπροσωπούμενη από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενη από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, εφεξής αποκαλούμενες ως «τα Μέρη»,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία των πολιτιστικών τους αγαθών μέσω της διμερούς συνεργασίας λειτουργεί ως αποτελεσματικό μέσο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας,

Επειδή η κλοπή, οι παράνομες ανασκαφές και η παράνομη εισαγωγή, εξαγωγή, διακίνηση ή μεταβίβαση κυριότητας πολιτιστικών αγαθών αποτελούν σοβαρή απειλή κατά της πολιτιστικής κληρονομιάς,

Συμφώνησαν τα εξής:

Άρθρο 1

1. Τα Μέρη συμφωνούν να βελτιώσουν τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών με σκοπό την παρεμπόδιση και πρόληψη της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής, διακίνησης και μεταβίβασης κυριότητας πολιτιστικών αγαθών τα οποία απομακρύνονται παράνομα από την εδαφική επικράτεια αυτών και την αποκατάσταση και επιστροφή των εν λόγω αγαθών στη χώρα προέλευσής τους. Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα τουρκικά πολιτιστικά αγαθά ορίζονται σύμφωνα με την τουρκική νομοθεσία και τα ελληνικά πολιτιστικά αγαθά ορίζονται σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

2. Τα Μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών. Πιο συγκεκριμένα, συμφωνούν:

α) να υιοθετήσουν μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης σχετικά με την κλοπή, τις παράνομες εκσκαφές και την παράνομη εισαγωγή, εξαγωγή, διακίνηση και μεταβίβαση της κυριότητας πολιτιστικών αγαθών σύμφωνα με τους νόμους τους

και βάσει της Συνθήκης της UNESCO του 1970 για τα «Μέτρα για την Παρεμπόδιση και Πρόληψη της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας Πολιτιστικών Αγαθών»,

- β) να αλληλοβοηθούνται για τον εντοπισμό και την ανάκτηση πολιτιστικών αντικειμένων που έχουν παρανόμως απομακρυνθεί από την εδαφική επικράτειά τους, στο βαθμό που η εν λόγω ανάκτηση δεν αντίκειται στη νομοθεσία της χώρας όπου εντοπίζεται το αντικείμενο.

Άρθρο 2

Τα Μέρη θα διευκολύνονται μεταξύ τους σχετικά με ζητήματα που εμπíπτουν στην αποκλειστική δικαιοδοσία των εθνικών τους αρχών, όπως η αστυνομία ή τα τελωνεία.

Άρθρο 3

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα Μέρη θα ανταλλάσσουν πληροφορίες εγκαίρως. Οι εν λόγω πληροφορίες θα περιλαμβάνουν τα εξής:

α) Νόμους και κανονισμούς για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την πρόληψη της κλοπής ή των παράνομων ανασκαφών και της κυκλοφορίας αντικειμένων που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές, της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής, διακίνησης ή μεταβίβασης της κυριότητας πολιτιστικών αγαθών και την αποκατάσταση ή επιστροφή των πολιτιστικών αγαθών στη χώρα προέλευσής τους, καθώς και τις σχετικές πολιτικές και μέτρα που λαμβάνονται και εφαρμόζονται από τα Μέρη.

β) Πληροφορίες σχετικά με περιορισμούς στις εξαγωγές και πιστοποιητικά εξαγωγών.

γ) Πληροφορίες σχετικά με οργανισμούς ή φορείς που είναι υπεύθυνοι για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών.

δ) Πληροφορίες σχετικά με κατασχέσεις πολιτιστικών αγαθών που αφορούν το έτερο Μέρος.

ε) Οποιαδήποτε άλλη πληροφορία θεωρείται απαραίτητη και από τα δύο Μέρη για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Όλες οι προαναφερόμενες πληροφορίες θα πρέπει να επικαιροποιούνται άμεσα.

3. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα και θα χρησιμοποιούνται από τα Μέρη μόνο για σκοπούς που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 4

Τα Μέρη θα ενισχύσουν τις ανταλλαγές και την εκπαίδευση προσωπικού στον τομέα της καταπολέμησης του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών.

Άρθρο 5

1. Τα Μέρη θα ενισχύσουν τη συνεργασία τους για την περαιτέρω αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινωνικού συνόλου, των συλλεκτών, εμπόρων τέχνης, μουσείων και άλλων πολιτιστικών οργανισμών σχετικά με απειλές που προκύπτουν από την παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών.

2. Τα Μέρη θα αλληλοενημερώνονται για περιπτώσεις πολιτιστικών αγαθών, που τους ανήκουν αλλά κυκλοφορούν παράνομα στη διεθνή αγορά πολιτιστικών αγαθών, και θα ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση, καταχώρηση, ανάκτηση και επιστροφή χαμένων αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς κατά τη διεξαγωγή των σχετικών ερευνών.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 6

Τα Μέρη θα προβούν στη σύσταση ενός μηχανισμού διαβούλευσης που θα λειτουργεί σε τακτική βάση προκειμένου να επιλύεται οποιαδήποτε διαφορά από την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 7

Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία της τελευταίας έγγραφης γνωστοποίησης μέσω της οποίας τα Μέρη θα ενημερωθούν μεταξύ τους, μέσω της διπλωματικής οδού, σχετικά με την ολοκλήρωση των

εσωτερικών τους διαδικασιών που απαιτούνται για τη θέση του σε ισχύ. Θα παραμείνει σε ισχύ για χρονική περίοδο ενός έτους και έπειτα θα ανανεώνεται αυτομάτως κάθε φορά για ένα έτος, εκτός εάν οποιοδήποτε από τα Μέρη υποβάλλει έγγραφη γνωστοποίηση έξι (6) μήνες πριν προς το έτερο Μέρος σχετικά με την πρόθεσή του να λύσει το παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 8

Το παρόν Πρωτόκολλο δύναται να τροποποιηθεί ανά πάσα στιγμή μέσω αμοιβαίας έγγραφης συναίνεσης των Μερών. Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ σύμφωνα με τη νομική διαδικασία που προβλέπεται στο Άρθρο 7 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 9

Καμία διάταξη του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη.

Υπογράφηκε στην Κωνσταντινούπολη, στις 4 Μαρτίου 2013 σε δύο πρωτότυπα στην τουρκική, την ελληνική και την αγγλική γλώσσα με όλα τα κείμενα να θεωρούνται της αυτής γνησιότητας. Σε περίπτωση ερμηνευτικής απόκλισης, κατ'επίσημο λόγο η αγγλική έκδοση του κειμένου.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ahmet Davutoğlu
Υπουργός Εξωτερικών

Κωνσταντίνος Τζαβάρας
Αναπληρωτής Υπουργός
Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού και Τουρισμού

**PROTOCOL BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TURKEY AND THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC ON
THE PROHIBITION AND PREVENTION OF THE ILLICIT IMPORT,
EXPORT, TRANSIT AND TRANSFER OF OWNERSHIP OF CULTURAL
PROPERTY**

The Government of Republic of Turkey, represented by the Ministry of Culture and Tourism and the Government of the Hellenic Republic, represented by the Ministry of Education and Religious Affairs, Culture and Sports hereinafter referred to as "The Parties";

Having in mind that the protection of their cultural property through bilateral cooperation serves as an effective means towards the protection of the cultural heritage of mankind;

Whereas theft, illegal excavation, and illicit import, export, transit or transfer of ownership of cultural property pose serious threats on cultural heritage;

Have agreed the following:

Article 1

1. The Parties agree to improve cooperation between the two countries with the aim of prohibiting and preventing the illicit import, export, transit and transfer of ownership of the cultural property illegally removed from their territories and restituting and returning this property to its country of origin. For the purposes of this Protocol, the Turkish cultural property shall be defined in accordance with the laws of Turkey and Greek cultural property shall be defined in accordance with the laws of Greece.

2. The Parties agree to cooperate in the combat of illicit trade of cultural property. More specifically, they agree:

a) to adopt preventive and remedial measures concerning theft, illegal excavation and illicit import, export, transit and transfer of cultural property in accordance with their laws and the 1970 UNESCO Convention on the "Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property";

b) to assist each other to locate and retrieve cultural objects which have been illegally removed from their territories, to the extent that such retrieval is not in contradiction with the laws of the country where the object is found.

Article 2

The Parties shall facilitate each other with regard to issues coming within their exclusive competence concerning national authorities such as the police or customs authorities.

Article 3

1. For the purposes of this Protocol, the Parties shall exchange information in time. The information shall include the following:
 - a. Laws and regulations on the protection of cultural property especially with regard to the prevention of theft or illegal excavation and circulation of illegally excavated objects, illicit import, export, transit or transfer of ownership of cultural property and the restitution or return of cultural property to its country of origin as well as relevant policies and measures followed and implemented by the Parties.
 - b. Information on export bans and export certificates;
 - c. Information on organizations or agencies tasked with the protection of cultural property;
 - d. Information on seizures of cultural property which are of interest to the other Party.
 - e. Any other information deemed necessary by both Parties for the purposes of this Protocol.
2. All above aforementioned information shall be updated in time.
3. The information obtained for the purposes of this Protocol shall be confidential and will only be used by the Parties for purposes relating to the implementation of the present Protocol.

Article 4

The Parties shall strengthen exchanges and training of personnel in the field of the combat against illicit trade in cultural property.

Article 5

1. The Parties shall strengthen collaboration in further enhancing awareness of the general public, collectors, art dealers, museums and other cultural organizations with regard to threats posed by the illicit trade in cultural property.
2. The Parties shall inform each other in cases of cultural property, belonging to either of them, illegally appearing in the international cultural property market, and shall share information related to evaluating, registering, retrieving, and returning lost cultural property of the two countries when conducting relevant investigations.

FINAL PROVISIONS

Article 6

The Parties shall establish a consultation mechanism which will work on a regular basis, in order to resolve any differences arising from the implementation of this Protocol.

Article 7

This Protocol shall enter into force on the date of the last written notification by which the Parties shall inform each other, through diplomatic channels, of the completion of the internal procedures required for its entry into force. It shall remain in force for a period of one year and shall thereafter be automatically renewed each time for a period of one year unless either Party submits a written prior notice to the other about its intention to terminate it six (6) months beforehand.

Article 8

This Protocol may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the legal procedure prescribed under Article 7 of this Protocol.

Article 9

No provisions of this Protocol shall affect rights and obligations of the Parties under other international agreements to which they are Parties.

Done in İstanbul, on 4 March 2013 in two originals in the Turkish, Greek and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY

FOR THE GOVERNMENT OF THE
HELLENIC REPUBLIC

AHMET DAVUTOĞLU

KONSTANTINOS TZAVARAS

MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS

ALTERNATE MINISTER OF
EDUCATION AND RELIGIOUS
AFFAIRS, CULTURE AND SPORTS